палітыка імпартазамяшчэння [3].

Таксама, існуе вялікая колькасць прыкладаў тавараў з нашага жыцця, якія цалкам могуць замяніць свае імпартныя аналагі на ўнутраным рынку: адзенне беларускага брэнда «Світанак», тэлевізары і розная электратэхніка брэнда «Гарызонт», знакамітыя халадзільнікі «Атлант», аўтамабілі беларуска-кітайскай вытворчасці «Geely», а таксама многія іншыя вытворцы.

У агульным і цэлым, можна казаць, што найважнейшым аспектам ў дасягненні станоўчага сальда знешняга гандлю Рэспублікі Беларусь з'яўляецца зніжэнне імпартаёмістасці вырабленай прадукцыі і імпартазамяшчэнне тавараў, спажываных на ўнутраным рынку. Аднак, варта адзначыць той факт, што па большасці відаў прадукцыі адсутнічае ипортозамещающий эфект і назіраецца рост долі імпартных тавараў і паслуг. Таму магчымасці нарошчвання аб'ёмаў выпуску такой прадукцыі ў рамках палітыкі імпартазамяшчэння абмежаваныя і не павінны з'яўляцца прыярытэтнымі.

Падводзячы вынік вышэй праведзенага даследавання, можна зрабіць выснову аб тым, што павышэнне канкурэнтаздольнасці айчыннай прадукцыі і нарошчванне экспарту выводзіць эканоміку краіны на новы ўзровень, такім чынам, Рэспубліка Беларусь зацікаўлена ў зніжэнні долі імпарту.

Літаратура:

1. Навукова-практычны часопіс «Праблемы Упраўлення». №2 (47). 2013. С. 88-93.

2. Нацыянальны статыстычны камітэт Рэспублікі Беларусь. URL: https://www.belstat.gov.by/. (дата доступу: 2021/02/27).

3. Абуховіч А. С. Выратавальны круг. Справа. URL: http://delo.by/news/~shownews/2011030106. (дата доступу: 2021/02/27).

4. Буглай В. Б., Лівенцаў Н. Н. Міжнародныя эканамічныя адносіны. Вучэб. Дапаможнік. М .: Фінансы і статыстыка. 2012. 157 с..

5. Хвастоў М. А. Праграма імпартазамяшчэння. *Экаиомікс*. 2012. № 6. 38 с.

ПРАБЛЕМЫ І ШЛЯХІ ПАВЫШЭННЯ ЭФЕКТЫЎНАСЦІ ІМПАРТАЗАМЯШЧЭННЯ Ў РБ

Крывадубская А. А., Мазуркевіч Ю. Э.
Навуковы кіраўнік: Гардзейчык С. В., м. э. н., выкладчык
Баранавіцкі дзяржаўны універсітэт

За час існавання Рэспублікі Беларусь як незалежнай дзяржавы агульны аб'ём імпарту тавараў і паслуг пастаянна перавышаў экспарт. Спецыфічнай асаблівасцю знешнеэканамічнай дзейнасці краіны-гэта яе залежнасць ад імпарту паліва, энергіі і сыравіны. Іх купля патрабуе пастаяннага прытоку валюты ў сувязі з павелічэннем экспарту. Аднак для гэтага патрабуецца не толькі эфектыўная праца экспартна-арыентаваных прадпрыемстваў, але і

рацыяналізацыя імпарту.

Імпартазамяшчэнне – памяншэнне або спыненне імпарту тавараў з дапамогай вытворчасці ў краіне таго жа або аналагічных тавараў [1,с. 16].

У 2019 годзе імпарт тавараў у РБ павялічыўся на 2,7% (39,477 млрд даляраў) у параўнанні з 2018 годам (38,441 млрд даляраў). А экспарт за гэты перыяд скараціўся на 2,8% да 32,955 млрд даляраў (у 2018 годзе-33,907). У выніку адмоўнае сальда знешняга гандлю Беларусі павялічыўся з мінус 4,534 млрд даляраў да мінус 6,522 млрд долараў [2, с. 360].

Найважнейшым механізмам дасягнення станоўчага сальда знешняга гандлю Рэспублікі Беларусь з'яўляецца зніжэнне інтэнсіўнасці імпарту вырабленай прадукцыі і імпартазамяшчэнне тавараў, спажываных на ўнутраным рынку. Аднак па большасці відаў прадукцыі эфект імпартазамяшчэння адсутнічае, а доля імпартных тавараў і паслуг павялічваецца.

У 2020 годзе пачала рэалізоўвацца праграма дзеянняў па імпартазамяшчэнні Брэсцкага аблвыканкама. У рамках гэтай праграмы арганізацыі горада Баранавічы ажыццяўляюць выпуск імпартазамяшчальнай прадукцыі па наступных пазіцыях: мэбля, касметычныя сродкі, абсталяванне для харчовай прамысловасці, паўпрычэпы трактарныя, асвойваецца выпуск папяровай упакоўкі, падносаў і каробак для ўпакоўкі яек, фармованых з папяровай масы. Удзельнікамі гэтай праграмы з'яўляюцца: Мэблевая фабрыка "Лагуна", "Явід", "Белгейтс", "Торгтехмаш", "Торгмаш", "Гофромаркет". У пералік тавараў, вытворчасць якіх ажыццяўляецца ў рэспубліцы, але ў недастатковай колькасці і асартыменце, або якія не цалкам задавальняюць попыт па асобных параметрах (уласцівасцях) увайшло 128 найменняў прадукцыі, пачынаючы з кандыцыянераў і заканчваючы жавальнымі цукеркамі і кансерваванай кукурузай.

Найбольш важныя фактары для дасягнення эфектыўнасці імпартазамяшчэння з'яўляюцца: падтрымка і развіццё інвестыцыйнай дзейнасці ў краіне; удасканаленне канфігурацыі прадпрыемства, Падтрымка працэсаў стварэння прагрэсіўнай структуры прамысловасці і эканомікі краіны ў цэлым; стварэнне інстытуцыйнай асяроддзя, якая будзе лічыцца адэкватнай патрэбам прадпрыемстваў у развіцці канкурэнтных пераваг.

У заключэнне хочацца адзначыць, што імпартазамяшчэнне ў цяперашні час з'яўляецца неад'емнай часткай эканамічнай стратэгіі, рашэнне якой будзе спрыяць развіццю айчынных таваравытворцаў шляхам замяшчэння імпартных прамысловых тавараў таварамі нацыянальнай вытворчасці. Вынікам павінна стаць павышэнне канкурэнтаздольнасці айчыннай прадукцыі за кошт стымулявання тэхналагічнай мадэрнізацыі вытворчасці, павышэння яго эфектыўнасці і асваення новых канкурэнтаздольных відаў прадукцыі.

Літаратура:

1. Анимица Е. Г. Импортозамещение в промышленном производстве региона: концептуально-теоретические и прикладные аспекты. Москва, 2015. 172 с.

2. Статистический ежегодник Республики Беларусь. Минск, 2020. 436 с.

GLOBALIZATION AND ITS INFLUENCE ON FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF UKRAINE

Ostroverkh M.A.
Scientific supervisor: Nikitina A.V., PhD(Economics), Associate Professor
Kharkiv National University of Economics

The process of globalization is a challenge for many states, regardless of their spatial location or level of political, economic and cultural development. Globalization can be represented as a process of expanding, deepening and accelerating of global cooperation, which affects all aspects of social life - from cultural to criminal, from financial to spiritual [1].

Undoubtedly, global integration brings many benefits, including the benefits of the international division of labor, the effects of scale and the spread of innovation. Globalization has positive features that are revealed through freedom of choice, namely the global movement of goods, services, innovation, capital and labor.

However, the interconnectedness of national economies can be traced to negative consequences in the political aspect, in particular, increasing political instability and the risk of violation or loss of national security. Scientists who criticize globalization processes note that with the development of globalization increases the level of poverty in countries, the destruction of national cultures and the deterioration of the environment.

Ukraine is not an exception and under the influence of globalization processes there are a number of trends that are becoming challenges for our economy. Among them are: lagging behind in the development of new technologies, exacerbation of socio-economic disparities among the population, the presence of environmental problems, the presence of active processes of "offshoring" of foreign capital. All these challenges require a balanced strategy of state policy and the formation of a mechanism for regulating the economy, taking into account the negative trends of globalization [2].

Ukraine's place in the process of globalization depends on many factors, among which are its natural resources, human potential, , level of economic and scientific-technological development, direction of specialization (regionally and globally), state of institutional system and foreign economic infrastructure.

It is needed to be considered that the processes of globalization in Ukraine are going fast. Thus, the growth of international trade, the reorientation of trade to new partners, increased migration, the growth of tourist flow to Ukraine and international tourism of Ukrainians indicate the intensification of internationalization.

However, the new feature of globalization is not only that the level of interdependence of states increases, but also that the internal sovereignty of states is actually becoming weaker. Globalization limits the ability of individual governments to solve problems related to their national territories